

KINDEREN MET ADD ZIJN ALLE DAGEN DROMERIG

Ze zijn dromerig, stil en lopen bijna altijd vast op school: kinderen met ADD, een vaak vergeten vorm van ADHD. ‘We vonden hem een makkelijk kind, maar maakten ons grote zorgen. Hoe moest hij ooit naar de middelbare school gaan?’

Vergeleken met zijn broertje Stef (9) was Jim (12) een makkelijk kind. Stef had ADHD. Vanaf groep 2 liep hij achter in zijn ontwikkeling en kreeg hij gedragsproblemen. Hoe ouder Stef werd, hoe moeilijker hij op school kon meekomen. Uiteindelijk kreeg hij zulke hevige driftbuien, dat zijn ouders niet meer wisten wat ze met hem aan moesten.

Jim stak volgens zijn moeder Marit Jansen heel anders in elkaar. “Hij was dromerig en meegaand. Toch maakten we ons grote zorgen. We moesten hem altijd stimuleren om zijn dingen te doen. ‘Kom je bed uit, pak je tas in’, zeiden we dan. We deden ook veel dingen voor hem, pakten zijn gymtas in en smeerden zijn brood.”

Voor zijn ouders stond vast dat Jim de dingen niet met opzet verzuimde te doen. “Het was een kwestie van onvermogen. Het was voor hem echt een hele opgave om ’s ochtends uit zijn bed te komen. Want dan dacht hij aan alle dingen die hij moest doen, zoals zich aankleden en zijn brood smeren, en dan overzag hij het niet meer. Daarom stelde hij het opstaan vaak uit. We hadden geen idee hoe hij ooit naar de middelbare school moest gaan.”

De psycholoog die bij de familie over de vloer kwam om het broertje van Jim te observeren, zag vrij snel dat ook Jim een vorm van ADHD had. ADD luidde uiteindelijk de officiële diagnose, een stoornis zonder hyperactief gedrag, maar met een serieus concentratieprobleem.

REGELFUNCTIES

ADD is net als ADHD een neurologische stoornis. “Voor zover we nu weten is het een stoornis die ervoor zorgt dat de ‘regelfuncties’ van de hersenen niet goed functioneren”, vertelt psycholoog Tirtsa Ehrlich van de Jeugdriagg Noord-Holland Zuid. “Daardoor hebben kinderen met ADD vooral moeite om zich te concentreren en te focussen op wat echt belangrijk is, zoals hun schoolwerk. Alle dagen dromerig, zou je kunnen zeggen.”

ADD’ers zijn snel afgeleid en chaotisch en hebben hun werk vaak te laat of helemaal niet af. Rekenproblemen of dyslexie komen regelmatig voor. Ook Jim kon moeilijk meekomen op school. “Op de entree-toets in groep 7 scoorde hij erg slecht, terwijl wij, maar ook zijn juf, de indruk hadden dat hij beter kon. Maar de leerstof kwam alleen in een één op één situatie over, klassikaal pikte hij het niet op.”

Onderzoekers gaan er vanuit dat drie tot vijf procent van de kinderen onder de zestien jaar ADHD heeft, zo blijkt uit gegevens van het Trimbos Instituut. Dat betekent dat er in Nederland tussen de zestig- en honderduizend kinderen aan die diagnose voldoen. Volgens Ehrlich komt ADD beduidend minder voor, maar ontbreken exacte cijfers. Wel is bekend dat de stoornis vaker bij meisjes voorkomt dan bij jongens.

KINDERBOEK

Om kinderen met ADD te helpen zich beter te concentreren, schreef Ehrlich, die een aantal jaren op de ADHD-polikliniek van GGZ-instelling Dijk en Duin werkte, een boekje voor ze, getiteld ADDaisy. “Over de hyperactieve variant zijn ook voor kinderen veel boeken geschreven. Maar er was nog geen kinderboek over ADD, terwijl ouders daar wel om vroegen. Kinderen met ADD vormen een vergeten groep ADHD’ers.”

In het boekje vertelt het verzonnen meisje Daisy hoe het is om ADD te hebben. “Sinds ik weet dat ik ADD heb, denk ik gelukkig niet meer dat ik dom ben. Toch vind ik het soms wel

balen dat ik ADD heb, hoor.” Daisy geeft ook tips, zoals een opstartrijmpje voor op school, en een uitleg voor wie het verschil met ADHD niet snapt.

“Mensen met ADHD zijn Ferrari’s, ze kunnen heel hard rijden en gaan maar door, maar vliegen ook wel eens uit de bocht. (...) Mensen met ADD zijn Ferrari’s met een dieselmotor. Een dieselmotor komt namelijk vaak traag op gang, maar als hij eenmaal rijdt, kan hij net zo hard als andere auto’s!”

Niet alleen Jim, maar ook zijn moeder, had baat bij het verhaal van Daisy. Ze herkende ook zichzelf in het meisje dat lange tijd altijd maar dacht dat ze dom was, maar die nu wel beter weet. “Als kind kreeg ik altijd te horen dat ik lief en schattig was, maar dat ik niet kon leren. En dat heb ik altijd met me meegedragen.”

Zowel Marit als haar kinderen krijgen hulp voor hun ADHD - een stoornis die in veel gevallen erfelijk is - en gebruiken medicijnen waarmee ze zich beter kunnen concentreren. Jim is volgens zijn moeder inmiddels een ‘heel ander kind’. Hij heeft een vmbo-havo-advies gekregen en zit nu op een scholengemeenschap waar hij zich volgens zijn moeder prima redt, iets wat ze eerder niet voor mogelijk hield.

OMGEVING

In haar omgeving stuit ze nog wel eens op onbegrip, vooral als ze vertelt dat ze zelf ook een vorm van ADHD heeft. Volgens psycholoog Ehrlich is het meer dan onterecht om ADHD als een modeverschijnsel af te doen. “Daarmee doe je degene die het heeft tekort. ADHD is een van de best onderzochte stoornissen en het staat onomstotelijk vast dat er in de hersenen echt iets misgaat. We kunnen er dus echt niet meer omheen.”

Het boekje ADDaisy, inclusief luistercd, kost 9,95 euro en is te bestellen via info@marismedia.nl. Meer informatie op www.addaisy.nl.

VIER TIPS VAN DAISY

- Vertel anderen dat je ADD hebt, zodat ze er rekening mee kunnen houden.
- Maak een lijstje met klusjes die je moet doen, zodat je ze beter kunt onthouden.
- Kijk altijd even achterom om te zien of je niets vergeten bent.
- Vraag aan de juf of meester of je in de klas vooraan mag zitten.